

Оперативна програма "Рибарство и аквакултури"

За страна като България, разполагаща с над 2000 язовира, около 300 естествени езера и реки, както и 378 км. морска ивица, развитието на бизнес свързан с водата се очертава като печеливш. Заинтересованите от този вид дейност могат да се възползват от предложенията за финансова помощ на Оперативна програма "Рибарство и аквакултури". За това, че има предприемчиви българи говори и факта, че често край пътищата на страната виждаме табели подканящи ни да опитаме прясно уловена риба, отглеждана в собствени рибарници. Освен риба, в самата програма е указано и развъждането на аквакултури. Терминът обхваща размножаването и отглеждането на различни водни организми със стопанско предназначение - риби, миди, ракообразни, жаби, костенурки и хидробионти. Последните, освен за храна се използват от хората и като суровина за производство на различни промишлени продукти.

България в сравнение с други страни има малък опит в отглеждането на риба и аквакултури. Началото е поставено преди повече от век, когато на първото Пловдивско изложение е бил показан и рибарник за отглеждане на риба. Няколко години по късно(1896-1897г.) в Садово, Пловдивско и Образцов чифлик, Русенско са построени и рибарници за шаран. През 1922г. край Рилския манастир е създадена първата пъстървова рибовъдна станция. През 70-те години на миналия век са проведени успешни опити за култивиране на черноморски миди. Има данни и за провеждането на експерименти за култивиране на черноморска скарида (*Palaemon adpersus*).

Изключително важно значение за развитието на рибовъдството в България има аклиматизацията на растителноядните риби от т. нар. "далекоизточен комплекс"- бял и пъстър толстолоб и бял амур. Важно е да се отбележи, че за развитието на аквакултурата в страната от самото и възникване у нас принос имат Института по сладководно рибовъдство Пловдив, Института по рибни ресурси Варна, Института по рибна промишленост Бургас, БАН, Софийския и Тракийския университет и Лесотехническият институт.

Практическата страна обхваща периода 2007- 2013 година. Отпуснатите средства са общо 106,7 млн. евро. От тях по линия на Европейската комисия (ЕК) са 80 млн. евро, а останалите 26,7 млн. евро ще бъдат отпуснати от държавния бюджет. Средствата по програмата ще се управляват от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури.

Кандидатите по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство” могат да получат безвъзмездна финансова помощ по 5 приоритетни оси.

Първата ос е свързана с инвестиции за модернизация на риболовните съдове и подобряване хигиенните условия на борда на риболовните кораби. Мерките са насочени по-специално към улесняване навлизането в сектора на млади рибари, подобряване сигурността на риболовните съдове, качеството на рибата. Кандидатите могат и да закупят оборудване, което ще намали вредното въздействие на промишления риболов върху морски и речни видове не представляващи търговски интерес. Финансирането е предназначено също

така за осигуряване на модерно оборудване на риболовните съдове, навигационна сигурност, подобрени условия на труд и качество на рибата.

По втората ос пари ще има за развитие на аквакултурното производство. За изграждане, разширяване, оборудване и модернизация на производствени и преработвателни инсталации и съответно за производство на качествени рибни продукти. Не е забравена и търговската страна - ще бъдат отпускани средства за маркетинга на рибни продукти, към подобряване хигиенните условия и условията на труд в аквакултурните ферми, спрямо стандартите на ЕС, към използването на нови методи в производството и преработката. Подобряването и опазването на околната среда, както и съхранението на ресурсите също ще се компенсират. Ще се подпомагат и дейности на ферми за аквакултури, разположени във или близо до зоните по НАТУРА 2000.

Подобряване на връзката между улова и преработката в рибарството е целта на финансиране по третата ос на Оперативната програма. Тя подкрепя действията от общ интерес, за да бъдат постигнати целите на Общата политика по рибарство и да се създаде необходимата среда за развитие на предприятия в отрасъла на рибарството посредством: модернизирани пристанища, кейове за разтоварване и покрити лодкостоянки, разработване на нови пазари и рекламни кампании, както и подкрепа на общи действия за устойчиво развитие на рибарството и аквакултурата и управление на ресурсите.

Основната цел на четвъртата ос е развитието на районите, които имат значително ниво на трудова заетост в сектора на рибарството, чрез прилагането на местни стратегии за диверсификация на дейностите, развитие на риболовен туризъм, подкрепа на екологичното и културно наследство, като всичките тези дейности ще бъдат развити отдолу нагоре.

Последната 5 ос предвижда средства за техническа помощ, гарантираща че системите за управление, контрол и наблюдение на оперативната програма работят ефективно.

Ако написаното до тук ви е заинтригувало, то знайте и кои могат да получат помощ от Оперативна програма "Рибарство и аквакултури".

Проектът за кандидатстване трябва да е изработен според обявените правила и критерии. След това той се подава в регионалните офиси на Агенцията по рибарство и аквакултури. Там се извършва приемането и първоначалната обработка на документите. След първоначалната обработка на документите те се изпращат на Управляващия орган на програмата в София, за щателен преглед и оценка на проекта по същество. Която оценка минава през няколко нива и степени, като критериите са технически, юридически, екологични и т.н.

След оценката на проекта кандидатът се уведомява, така че при одобрение, той може да започва да инвестира в реализирането му. По желание и при изпълнение на определени условия, той може да получи и едно или две авансови плащания, които могат да бъдат до 20% от общата стойност на

инвестицията, но задължително трябва да бъдат обезпечени. Забяването на администрацията по един проект не може да бъде повече от 3 месеца.

За целия програмен период до 2013 г. максималната помощ за един кандидат не може да надвишава 2 млн. евро. По програмата могат да кандидатстват регистрираните земеделски производители или юридически лица, регистрирани по Закона за рибарството и аквакултурите като производители на риба и други рибни продукти. Документи се приемат до изчерпване на средствата по Оперативна програма "Рибарство и аквакултури". До 90% от ресурса по мярката проектите ще се приемат директно, а при оставане на 10%, ще се приемат проекти на състезателен принцип.

Вече има и одобрен проект по Оперативна програма "Рибарство и аквакултури". Това ще бъде ферма за отглеждане на змиорки. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя по мярка „Производствени инвестиции в аквакултурата”, по ос 2 „Аквакултура, риболов във вътрешни водоеми, преработка и маркетинг на продукти от риболов и аквакултура”. Стойността на инвестицията е 3 059 786 лева, а одобрената субсидия е 1 835 871 лева и представлява 60% от инвестиционното намерение.

Използвани материали:

<http://oprsr.government.bg/> ,

<http://bg.wikipedia.org> ,

<http://www.nafa-bg.org> ,

както и от интервю с бившия зам.министър на земеделието и храните Бюрхан Абазов.